

Η διαδικασία της ευρωπαϊκής «ενοποίησης» συντελείται μέσα από αντιθέσεις και συγκρούσεις. Αλλά στο βαθμό που θα επιτευχθεί, θα δημιουργήσει νέες καταστάσεις για τους λαούς της Ευρώπης. Εδώ οι απόψεις δίστανται: άλλοι βλέπουν την «ενοποίηση» ως την πραγμάτωση της «Ευρωπαϊκής Ιδέας» και άλλοι ως μια διαδικασία κεφαλαιοκρατικής ολοκλήρωσης με καταστροφικές συνέπειες για τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Συνολικά, ως διαδικασία έντασης των αλλοτριωτικών διαδικασιών στις νέες συνθήκες. Ιδιαίτερη οξύτητα στις σχετικές διαμάχες έδωσε ως γνωστόν η Συνθήκη του Μάαστριχτ.

Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής της Συνθήκης; Και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις της ενδεχόμενης εφαρμογής της για τη χώρα μας, τόσο στον οικονομικό, όσο και στον πολιτισμικό τομέα; Τα προβλήματα αυτά επιχειρεί να προσεγγίσει το σημερινό μικρό αφιέρωμα της ΟΥΤΟΠΙΑΣ. Το πρώτο κείμενο των Ιωακείμογλου και Μηλιού αναφέρεται κυρίως στις οικονομικές όψεις της Συνθήκης. Και δεν είναι τυχαίο ότι έχει τον ειρωνικό υπότιτλο: Εγκώμιο της Ευρώπης των δύο ταχυτήτων. Στη συνέχεια ο Δ. Ρόκος επιχειρεί μια κριτική της Συνθήκης από την άποψη μιας ολιστικής προσέγγισης. Και εδώ τα συμπεράσματα είναι αρνητικά και κυρίως ως προς τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ως προς το δημοκρατικό έλλειμμα. Το επόμενο άρθρο, του Ε. Τσεκούρα, αναλύει κυρίως το θεσμικό πλαίσιο της Συνθήκης, η οποία, κατά τον συγγραφέα, θέτει την πολιτική εν διωγμό. Τα δυο επόμενα άρθρα αναφέρονται στις επιπτώσεις της ενοποίησης στο χώρο του πολιτισμού. Ο Θ. Γεωργίου αναλύει το πρόβλημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας στις νέες συνθήκες, όπου θα κυριαρχεί ένα ισχυρό οικονομικό και γραφειοκρατικό μπλοκ. Ο Ε. Καψωμένος, στη συνέχεια, εξετάζει τις συνέπειες της «ενοποίησης» για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και ειδικά για τους περιφερειακούς πολιτισμούς οι οποίοι κινδυνεύουν από γλωσσικό και γενικότερο αφανισμό στις νέες συνθήκες οικονομικής και γενικότερης κυριαρχίας των μητροπόλεων του ευρωπαϊκού καπιταλισμού.

Το άρθρο του Τρ. Γεροζήση αποτελεί μια ιστορική ανασυγκρότηση του «βαλκανικού ζητήματος», η οποία βοηθά την κατανόηση των οξυτάτων σημερινών προβλημάτων τα οποία προέκυψαν από τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και την αναβίωση των εθνικισμών. Το επόμενο άρθρο του Χ. Κράλλη αναφέρεται στον νεαρό Λούκατς σε σχέση με το έργο του Ντοστογιέβσκι. Το άρθρο αυτό είναι η πρώτη αναφορά της ΟΥΤΟΠΙΑΣ στο μεγάλο Ούγγρο στοχαστή, στον οποίο θα α-

φιερώνει και άλλα μελετήματα. Το πρώτο μέρος του σημερινού τεύχους ολοκληρώνεται με μια άκρως ενδιαφέρουσα μελέτη του Σ. Πατσαλίδη για το γυναικείο (φεμινιστικό;) θέατρο στην Ελλάδα. Με το άρθρο αυτό η ΟΥΤΟΠΙΑ συνεχίζει τη μελέτη του νεοελληνικού πολιτισμού.

Το σημερινό αφιέρωμα, καταλαμβάνοντας τις πρώτες 75 σελίδες του τεύχους, είχε σαν συνέπεια να μην περιληφθούν σ' αυτό τα προγραμματισμένα άρθρα των Δ. Μαρκή για το ρόλο της Αριστεράς, Β. Καραμπακάκη για το σοβιετικό άνθρωπο, Ρ. Langevin για το μηχανιστικό και διαλεκτικό υλισμό, και Ε. Μπιτσάκη για τις θεωρίες του Αϊνστάιν. Τα άρθρα αυτά θα δημοσιευθούν στο επόμενο τεύχος της ΟΥΤΟΠΙΑΣ. Στο τεύχος αυτό θα δημοσιευθούν επίσης κείμενα για το νεοναζισμό, για την κατάκτηση της Αμερικής, την νεοελληνική λογοτεχνία, χρονικό της επιστήμης, κ.λπ.

Οι εικόνες αυτού του τεύχους είναι έργα του σύγχρονου ζωγράφου Paul Rebevalle. Η επιλογή των έργων έγινε από τη ζωγράφο Μαρία Κοκκίνου.

PAUL REBEYROLLE: (1926-)